

V Bruselu dne 6.9.2019
COM(2019) 411 final

2019/0192 (COD)

Návrh

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o poskytnutí další makrofinanční pomoci Jordánskému hášimovskému království

{SWD(2019) 324 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Na jordánské hospodářství v posledních letech významně dopadly regionální nepokoje, zejména v sousedním Iráku a Sýrii. Tyto regionální nepokoje měly negativní dopad na externí příjmy a zatížily veřejné finance. Zemi navštěvuje méně turistů a proudí sem méně přímých zahraničních investic, již osm let jsou zablokované obchodní trasy a dochází k opakovanému narušení dodávek zemního plynu z Egypta, což Jordánsko donutilo k tomu, aby pro výrobu elektřiny nahradilo dovoz plynu z Egypta dražšími palivy: to vše brzdí růst a zatěžuje externí pozici a fiskální situaci Jordánska.

Konflikt v Sýrii měl na Jordánsko dopad nejen kvůli narušení obchodu se Sýrií a přes ni, ale také kvůli tomu, že do země přivedl 1,3 milionu syrských uprchlíků (podle odhadů jordánských orgánů), z nichž je 660 330 registrováno u Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky – UNHCR (údaje ke dni 4. srpna 2019). Tento velký příliv syrských uprchlíků do Jordánska zvýšil tlak na fiskální situaci Jordánska, veřejné služby a infrastrukturu.

Odpovídající široká politická reakce a rozsáhlá mezinárodní podpora zemi pomohly zachovat makroekonomickou stabilitu a zabránily hospodářskému poklesu. Hospodářství Jordánska je však i nadále zranitelné vůči vnějším šokům. Reálný růst se v roce 2018 snížil na 1,9 %, což je nejnižší míra růstu od roku 1996. Nezaměstnanost se na začátku roku 2019 zvýšila na 19 %, zatímco přímé zahraniční investice prudce poklesly. Navzdory úsilí se nepodařilo udržet původně plánované tempo fiskální konsolidace, a to v důsledku neočekávaně nízkého růstu, což oslabilo daňové příjmy, a v důsledku ztrát elektrárenské společnosti kvůli neexistenci tarifů odrážejících náklady. Veřejný dluh se téměř nesnížil a Jordánsko je nadále závislé na zahraniční pomoci. Jordánsko má i nadále vysoké potřeby financování z vnějších zdrojů, včetně platebních závazků vůči eurobondům a jiným úvěrům na vnějším trhu, které jsou splatné v období 2020–22. **V této souvislosti je nadále důležité, aby pokračovala podpora ze stany mezinárodních partnerů Jordánska.**

V srpnu 2016 se Jordánsko a Mezinárodní měnový fond („MMF“) dohodly na rozšířené finanční facilitě na období tří let ve výši 723 milionů USD (150 % kvóty), která byla nedávno prodloužena do března 2020. Tento program následoval po poskytnutí pohotovostního úvěru na tři roky ve výši 2 miliard USD (800 % kvóty), který byl schválen v srpnu 2012 a skončil v srpnu 2015. Programy MMF byly doplněny dvěma programy makrofinanční pomoci („MFA“): MFA-I, v jehož rámci byla ve formě půjček poskytnuta částka 180 milionů EUR a který spolunormotvůrci přijali v prosinci 2013 a byl ukončen v říjnu 2015; a MFA-II, v jehož rámci byla ve formě půjček poskytnuta částka 200 milionů EUR a který spolunormotvůrci přijali v prosinci 2016 a byl ukončen v červenci 2019.

Tyto programy MFA byly **součástí širšího úsilí EU a dalších mezinárodních dárců**, které bylo dohodnuto na londýnské konferenci na podporu Sýrie a okolního regionu („Supporting Syria and the region“) v únoru 2016 s cílem pomoci Jordánsku a dalším zemím v regionu zmírnit hospodářský a sociální dopad plynoucí z regionálních konfliktů a přítomnosti velkého počtu syrských uprchlíků. Mezinárodní závazek vůči Jordánsku byl potvrzen při několika dalších příležitostech, zejména na bruselské konferenci na podporu budoucnosti Sýrie („Supporting the Future of Syria“) v dubnu 2017, na zasedání Rady přidružení EU-Jordánsko v červenci 2017 a na druhé bruselské konferenci na podporu budoucnosti Sýrie konané v dubnu 2018. Na konferenci „London Initiative“, která se konala v únoru 2019, a na třetí

bruselské konferenci, která se konala v březnu 2019, mezinárodní a regionální společenství dárců včetně EU znovu potvrdilo, že hodlá Jordánsko podpořit v jeho úsilí o zachování makroekonomické stability a zlepšení vyhlídek na růst.

Dne 11. července 2019 zaslalo Jordánsko Evropské komisi oficiální žádost o dodatečnou makrofinanční pomoc EU ve výši 500 milionů EUR ve třech splátkách, jak se již předpokládalo během zasedání Rady přidružení EU-Jordánsko konaného v Lucemburku dne 26. června 2019. Tato pomoc by měla přispět k pokrytí potřeb země v oblasti financování z vnějších zdrojů a podpořit provádění reforem.

V reakci na tuto žádost a vzhledem k hospodářské situaci v Jordánsku, zejména vzhledem ke vzniku dodatečné potřeby financování z vnějších zdrojů, **Evropská komise předkládá Evropskému parlamentu a Radě návrh na poskytnutí další makrofinanční pomoci Jordánsku na základě článku 212 SFEU v maximální výši 500 milionů EUR, která má být poskytnuta ve formě střednědobých až dlouhodobých půjček ve třech splátkách.**

Cílem navrhované makrofinanční pomoci je pomoci Jordánsku pokrýt část jeho dodatečných potřeb financování z vnějších zdrojů v období 2020–2021 a omezit krátkodobou zranitelnost hospodářství, pokud jde o platební bilanci a rozpočet, a přispět k udržitelnosti dluhu. Kromě toho by pomoc EU **poskytla Jordánsku motivaci k zintenzivnění jeho reformního úsilí**, a to prostřednictvím memoranda o porozumění, které bude dohodnuto s jordánskými orgány a stanoví vhodný balíček opatření na podporu ekonomické korekce a strukturálních reforem. Tyto politické podmínky by byly v souladu s reformními závazky, které Jordánsko přijalo v souvislosti s prioritami partnerství mezi EU a Jordánskem a dalšími nástroji podpory EU, jakož i s ozdravnými programy dohodnutými s MMF a Světovou bankou a s pětiletým programem reforem a růstu představeným na konferenci „London Initiative“ v únoru 2019.

Jak je dále rozvedeno v pracovním dokumentu útvarů Komise, který je připojen k tomuto návrhu, a mimo jiné i na základě posouzení politické situace, které společně provedly Komise a Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ), **se Komise domnívá, že existující potřeba financování z vnějších zdrojů v Jordánsku a skutečnost, že země spolupracuje s MMF v rámci programu vyplácení pomoci, opodstatňuje makrofinanční pomoc z ekonomického hlediska a že politické předpoklady pro tuto navrhovanou operaci makrofinanční pomoci jsou splněny.**

Obecné souvislosti

Jordánské hospodářství je konfliktem v Sýrii, který vypukl v roce 2011, obzvláště silně zasaženo. Po období silného růstu v letech 2001–2010 (v průměru 6,2 %) se růst HDP Jordánska v letech 2011–2018 zpomalil (v průměru na 2,4 %). I když nesmíme opomenout dlouhodobé makroekonomické a strukturální nedostatky Jordánska, hospodářské zpomalení bylo do značné míry způsobeno řadou vnějších otřesů, mj. narušením důležitých vývozních tras a trhů kvůli dlouhotrvajícím konfliktům v regionu, prudkým poklesem přímých zahraničních investic, skutečností, že Jordánsko hostí vysoký počet syrských uprchlíků (1,3 milionu podle odhadů jordánských orgánů, z nichž je 660 330 registrováno u Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky), a rostoucími cenami ropy a výpůjčních nákladů, k jejichž zvýšení vedl nárůst sazeb Federálního rezervního systému („sazby Fed“).

Oslabení hospodářské činnosti pokračovalo i v roce 2018, neboť růst reálného HDP se v roce 2018 zpomalil na 1,9 % (z 2,1 % v roce 2017), což je nejnižší míra expanze od roku

1996. V roce 2018 se do jisté míry zlepšil cestovní ruch a vývoz a byly znovu otevřeny dva hraniční přechody s Irákem a Sýrií. Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2018 byl rovněž obnoven dovoz levného plynu z Egypta. Tento vývoj se však dosud neprojevil v číslech růstu: v prvním čtvrtletí roku 2019 se reálný HDP zvýšil o 2 %, ve srovnání s tempem posledních let se tedy v podstatě nezměnil.

V tomto kontextu **vzrostla** v prvním čtvrtletí roku 2019 **nezaměstnanost** na 19 % (z 18,4 % v roce 2018), což představuje významný vzestupný trend od roku 2014, kdy činila 12,9 %. Nezaměstnanost mladých lidí (38,5 %) a žen (28,9 %) zůstává vysoká ve srovnání s nezaměstnaností mužů (16,4 %).

Inflace se zvýšila na 4,5 % v roce 2018 (z 3,3 % na konci roku 2017), a to z důvodu nárůstu cen ropy v průběhu roku 2018 a zvýšení obecné daně z prodeje u různých základních produktů, které bylo uzákoněno v lednu. **V prvních čtyřech měsících roku 2019 se však inflace mírně snížila** na 0,6 %, jelikož se omezil účinek daňového zvýšení. Centrální banka Jordánska v období od února 2017 do prosince 2018 v sedmi krocích zvýšila reeskontní sazbu z 3,75 % na 5,75 %. To víceméně odráží nárůst sazeb Fed vzhledem k fixaci jordánského dináru na americký dolar. Nárůst sazeb se časově shodoval s postupným, i když mírným nárůstem inflace, jak bylo uvedeno výše. V červnu 2019 se reeskontní sazba nezměnila (5,75 %), protože se snížila inflace a polevil tlak cizích měn, který přetrvával v roce 2018. V souvislosti s druhým přezkumem programu MMF však orgány vyjádřily svou připravenost zpřísnit měnovou politiku, bude-li to třeba, aby bylo zajištěno splnění cílů ohledně rezerv.

Při konsolidaci veřejných financí dosáhlo Jordánsko v posledních letech významného pokroku, avšak vzhledem k slabému růstu a nedostatečnému pokroku při řešení ztrát, které utrpěli veřejní poskytovatelé elektřiny a vody, nebylo možné tento pokrok zachovat i v roce 2018. Celkový rozpočtový schodek (včetně grantů) se zvýšil na 3,3 % HDP v roce 2018 z 2,2 % HDP v roce 2017. Kombinovaný schodek veřejného sektoru – fiskální metrický koeficient, který zohledňuje rozvahu společnosti NEPCO (veřejného poskytovatele elektřiny) a úřadu WAJ (vodohospodářský orgán Jordánska), se v roce 2018 prudce zvýšil na 4,3 % HDP z 2,9 % HDP v roce 2017, a to z důvodů zvýšených nákladů na ropu a neexistence tarifů odrážejících náklady v odvětví výroby elektřiny a vody, což podporuje nadměrnou spotřebu. Pokud jde o rok 2019, program MMF předpokládá snížení rozpočtového schodku a kombinovaného schodku ve veřejném sektoru na 2,3 %, resp. na 2,6 %. V prvních čtyřech měsících roku 2019 se rozpočtový schodek snížil na 3 % HDP v porovnání s jeho meziroční výší (3,8 % HDP). Daňové příjmy však meziročně poklesly o 1,4 %, což vyvolalo obavy ohledně plnění rozpočtu do konce roku 2019.

Na konci března 2019 činil celkový hrubý veřejný dluh 94,4 % HDP, což znamená, že se od konce roku 2018 prakticky nezměnil. Vnější veřejný dluh činil 39,4 % HDP, z čehož 72 % bylo denominováno v USD, na které je jordánský dinár fixován. **I když zvýšená úroveň veřejného dluhu znamená zranitelnost, MMF jej považuje za udržitelný** za předpokladu, že země bude i nadále dosahovat fiskální korekce a provádět reformy podporující růst a že mezinárodní a regionální společenství dárců bude i nadále poskytovat Jordánsku významnou podporu, zejména v podobě grantů a zvýhodněného financování.

Pokud jde o vnější sektor, **klesl schodek běžného účtu** Jordánska v roce 2018 na 2,9 miliardy USD, resp. 7 % HDP (10,3 % bez grantů), z 10,5 % HDP ve stejném období v roce 2017. To odráží mírný nárůst vývozu zboží (který se nominálně zvýšil o 3,4 %), zatímco dovoz zboží se snížil (nominálně o 1,3 %). V prvním čtvrtletí roku 2019 vývoz zboží vzrostl ještě výrazněji a zaznamenal nominální zvýšení ve výši 9,3 %, zatímco dovoz zboží se nominálně snížil

o 3,2 %. Ve stejném období se příjmy z cestovního ruchu meziročně zvýšily o 6,1 %, zatímco remittance se zvýšily jen nepatrně.

Přímé zahraniční investice v roce 2018 prudce poklesly na 959 milionů USD (2,2 % HDP), to ve srovnání s rokem 2017 znamená snížení o 52 % ve vyjádření v amerických dolarech. To znamená, že čistý příliv přímých zahraničních investic byl od roku 2003 nejnižší. Tato klesající tendence odpovídá dlouhodobému poklesu přímých zahraničních investic (jako podíl HDP) od vypuknutí konfliktu v Sýrii: z průměru 12,7 % v období 2005–2010 na 4,5 % v období 2011–2018. K poklesu přílivu přímých zahraničních investic přispěl regionální konflikt, který po osm let zablokoval obchodní trasy, zpomalení hospodářského růstu v zemích Perského zálivu, které byly v Jordánsku hlavními investory, ale také strukturální nedostatky země, jako je rigidní trh práce, překážky pro zahraniční investory a vysoké obchodní náklady.

Pokles přímých zahraničních investic vyvinul další tlak na kapitálový a finanční účet, stejně jako pokles veřejných půjček (z přibližně 1 miliardy USD v roce 2017 na méně než 500 milionů USD v roce 2018). Tyto tlaky přispěly ke značnému poklesu čistých zahraničních aktiv komerčních bank v roce 2018 (přibližně o 900 milionů USD), ke kterému mj. došlo kvůli přísnější měnové politice v sousedních zemích a kvůli politické nestabilitě v Jordánsku v polovině roku 2018 (kdy bývalý předseda vlády Mulki odstoupil v reakci na nespokojenost veřejnosti především s plány daňové reformy). Kapitálový a finanční účet naopak v roce 2018 podpořil malý čistý příliv investic ze soukromého portfolia ve výši 41 milionů USD (ve srovnání s velkým čistým odlivem v roce 2017), jakož i značný nárůst jiných investic (přibližně o 600 milionů USD).

Současná úroveň rezerv, která na konci dubna 2019 činila 13,2 miliardy USD (resp. 7,1 měsíce dovozu), **by se měla zvýšit**, aby byla země odolnější vůči výše uvedeným faktorům. To je obzvláště důležité vzhledem ke zranitelnosti externí pozice, zvýšenému riziku regionálních konfliktů nebo geopolitického napětí, fixaci směnného kurzu a zranitelnosti vůči šokům způsobeným cenami ropy.

Navzdory příznivému vývoji v oblasti vývozu a cestovního ruchu **makroekonomická zranitelnost v řadě ohledů přetrvává**. Jordánsko nadále funguje v **obtížném hospodářském prostředí**, které zatěžuje vleklý regionální konflikt, skutečnost, že země hostí syrské uprchlíky, a narušení kritických vývozních trhů či jejich pouze pomalé zotavení, jakož i značný pokles přímých zahraničních investic. V důsledku toho zůstává hospodářský růst na velmi nízké úrovni a nepostačuje ke snížení vysoké nezaměstnanosti. Je možné, že stejně jako v roce 2018, **bude tempo provádění budoucí fiskální korekce nižší, než se předpokládalo**, pokud hospodářský růst zůstane slabý a Jordánsku se nepodaří získat prostřednictvím boje proti daňovým únikům a zvýšením kapacity daňové správy příjmy z daní. Totéž by mohlo nastat, pokud Jordánsko účinně neresrukturalizuje **ztrátové společnosti ve vlastnictví státu (elektrárenské a vodohospodářské společnosti)**, které přispívají ke schodku veřejných financí. Kromě výše uvedených rizik jsou výpůjční náklady na eurobondy vyšší než náklady na eurobondy Jordánska, které budou splatné v příštích letech (mnohé z nich byly zaručeny USA), což vede k **nákladnému refinancování dluhopisů**. Z výše uvedených důvodů je současný předpoklad, že se veřejný dluh do roku 2024 sníží na 83,7 %, nejistý a závisí na úspěchu fiskální korekce a reformy na podporu růstu, k nimž se zavázaly příslušné orgány, jakož i na tom, zda se orgánům podaří i nadále přilákat silné dárce a tržní financování. **Objem rezerv zůstává pod standardy přiměřenosti MMF** a v letech 2020–2021, kdy se očekává, že země bude muset zaplatit za státní a zahraniční dluh v souvislosti s eurobondy 3,1 miliardy USD (úrok a jistina), by se rezervy mohly opět ocitnout pod tlakem.

V této souvislosti se jeví jako nezbytné doplnit jordánské mezinárodní rezervy a dodatečná makrofinanční pomoc ze strany EU by mohla toto úsilí účinně podpořit, a to jak přímo (prostřednictvím jejího vyplacení), tak nepřímo (jakožto katalyzátor pro příliv soukromého kapitálu a dodání důvěry v místní měnu).

Závěrem lze říci, že jordánské hospodářství je nadále nestabilní, jeho potřeby vnějšího financování jsou značné a je vystaveno řadě rizik. V této souvislosti je nezbytné, aby pokračovala podpora MMF a mezinárodních partnerů Jordánska, včetně EU.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Makrofinanční pomoc byla Jordánsku poskytnuta na základě dvou samostatných rozhodnutí:

- rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1351/2013/EU ze dne 11. prosince 2013 o poskytnutí makrofinanční pomoci Jordánskému hášimovskému království¹,
- rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2371/2016/EU ze dne 14. prosince 2016 o poskytnutí další makrofinanční pomoci Jordánskému hášimovskému království².

Vzhledem k tomu, že daná pomoc byla v obou případech již plně vyplacena, je zapotřebí přijmout nové rozhodnutí, než bude možné pokračovat v poskytování makrofinanční pomoci EU Jordánsku.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Navrhovaná makrofinanční pomoc je v souladu se závazkem EU podporovat ekonomickou a politickou přeměnu Jordánska. Odpovídá těmto zásadám: řízení využívání nástroje makrofinanční pomoci s ohledem na jeho výjimečnou povahu, politické podmínky, doplňkovost, podmíněnost a finanční kázeň.

Navrhovaná makrofinanční pomoc je v souladu s cíli evropské politiky sousedství. Přispívá k podpoře cílů Evropské unie v oblasti ekonomické stability a rozvoje v Jordánsku a obecněji k odolnosti v zemích jižního sousedství. Navrhované poskytnutí pomoci podpoří úsilí jordánských orgánů o vytvoření stabilního makroekonomického rámce a provedení ambiciózních strukturálních reforem a zvýší přidanou hodnotu celkového zapojení EU v Jordánsku. Zlepší také účinnost jiných forem finanční pomoci EU pro tuto zemi – včetně operací rozpočtové podpory a grantů dostupných prostřednictvím nástrojů financování vnější činnosti v rámci stávajícího víceletého finančního rámce na období 2014–2020. Navrhovaná makrofinanční pomoc bude rovněž nedílnou součástí celkové mezinárodní podpory pro Jordánsko, jakož i součástí reakce na krizi v Sýrii a bude nadále doplňovat podporu, kterou poskytují ostatní multilaterální a bilaterální dárci.

Jordánsko je klíčovým partnerem EU nejenom proto, že hraje významnou úlohu při podpoře stability a tolerance mezi náboženstvími na Blízkém východě, ale také díky skutečnosti, že hostí 1,3 milionu Syřanů (z nichž je 660 330 registrováno u Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky). Mezi EU a Jordánskem existuje v mnoha odvětvích silné partnerství, jakož i vazby na základě dohody o přidružení, která vstoupila v platnost v květnu 2002. V souladu s revidovanou evropskou politikou sousedství přijaly EU a Jordánsko v roce 2016 priority partnerství mezi EU a Jordánskem (které tehdy také zahrnovaly pakt mezi EU a Jordánskem).

¹ Úr. věst. L 341, 18.12.2013, s. 4.

² Úř. věst. L 352, 23.12.2016, s. 18.

V prosinci 2018 byla platnost priorit partnerství mezi EU a Jordánskem prodloužena o další dva roky na období 2016–2020.

Spolupráce v rámci priorit partnerství je strukturována podle tří vzájemně se posilujících cílů: a) makroekonomická stabilita a udržitelný růst založený na znalostech, b) posílení demokratické správy, právního státu a lidských práv a c) regionální stabilita a bezpečnost, včetně boje proti terorismu. Pokračuje rovněž spolupráce v průřezových otázkách, jako je migrace a mobilita, jakož i hospodářské, sociální a politické začlenění zranitelných skupin, včetně mladých lidí a žen.

Obchodní vztahy mezi EU a Jordánskem se řídí dohodou o přidružení. Na základě této dohody byla vytvořena oblast volného obchodu, která mezi EU a Jordánskem umožnila vzájemný obchod se zbožím. V červenci 2016 se EU a Jordánsko dohodly, že umožní, aby pravidla původu, která jordánská vývozcí používají při obchodování s EU, byla pružnější. Obě strany tuto iniciativu přepracovaly a vylepšily v prosinci 2018. EU je nejdůležitějším obchodním partnerem Jordánska a v roce 2018 dosahoval podíl EU na celkovém obchodě Jordánska 17,1 % (nominálně). Hodnota vývozu Jordánska do EU v roce 2018 činila 300 milionů EUR, zatímco hodnota dovozu z EU činila 3,6 miliardy EUR (nominálně).

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je článek 212 SFEU.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Zásada subsidiarity je dodržena, neboť dosažení cílů obnovení krátkodobé makroekonomické stability v Jordánsku není v moci jednotlivých členských států. Tuto úlohu proto může lépe splnit Evropská unie jako celek. Hlavními důvody jsou omezení v rozpočtech členských států a potřeba silné koordinace dárců, aby se maximalizoval rozsah a účinnost pomoci.

• Proporcionalita

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality: omezuje se na minimum nutné k dosažení cílů krátkodobé makroekonomické stability a nepřekračuje rámec toho, co je pro tento účel nezbytné.

Jak Komise stanovila na základě odhadů MMF v souvislosti s rozšířenou finanční facilitou, výše pomoci odpovídá 9,7 % odhadované zbývající potřeby financování na období 2020–2021. Tento významný závazek odůvodňuje: politický význam Jordánska pro stabilitu v evropském sousedství, politické přidružení a hospodářská integrace země s EU v rámci dohody o přidružení mezi oběma stranami, která vstoupila v platnost dne 1. května 2002, stejně jako obtížná hospodářská situace, jíž Jordánsko i nadále čelí, zejména v důsledku konfliktů v Sýrii a Iráku a kvůli přítomnosti velkého počtu Syřanů v této zemi.

• Volba nástroje

K řešení makroekonomických cílů se nehodí projektové financování ani technická pomoc. Klíčovou přidanou hodnotou makrofinanční pomoci ve srovnání s ostatními nástroji EU by bylo rychlé zmírnění vnějšího finančního tlaku a pomoc při vytváření stabilního makroekonomického rámce, včetně podpory udržitelné platební bilance a stavu rozpočtu, jakož i vhodného rámce pro strukturální reformy. Tím, že pomůže zavést vhodný rámec pro makroekonomickou a strukturální politiku, může makrofinanční pomoc zlepšit účinnost opatření financovaných v Jordánsku v rámci jiných, úžeji zaměřených finančních nástrojů EU.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Návrh Komise na poskytnutí makrofinanční pomoci vychází z poznatků získaných při hodnocení *ex post*, která byla provedena u minulých operací v sousedství EU, zejména pokud jde o hodnocení *ex post* operace MFA-I, jež byla Jordánsku poskytnuta v roce 2015 a kterou upravovalo rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady 1351/2013/EU ze dne 11. prosince 2013³.

Toto hodnocení *ex-post*⁴ dospělo k závěru, že program MFA-I splnil své cíle. Jeho forma byla přiměřená hospodářským problémům Jordánska a program také významně přispěl k účinné stabilizaci jordánské externí a fiskální finanční pozice. Pro EU měl značnou přidanou hodnotu, neboť podpořil makroekonomickou stabilitu v sousední partnerské zemi a zmírnil dopad uprchlické krize. Byl koncipován a prováděn tak, aby byl v souladu s ostatními politikami nebo nástroji EU. Program měl rovněž pozitivní sociální dopad a účinně přispěl k udržitelnosti veřejného dluhu tím, že nabídl velmi příznivé podmínky financování.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Při přípravě tohoto návrhu na poskytnutí makrofinanční pomoci byly útvary Komise v pravidelném kontaktu s jordánskými orgány s cílem posílit odpovědnost Jordánska za program. Navíc, vzhledem k tomu, že makrofinanční pomoc se poskytuje jako nedílná součást mezinárodní podpory pro hospodářskou stabilizaci Jordánska, Komise rovněž konzultovala mezinárodní partnery Jordánska, např. Mezinárodní měnový fond a Světovou banku, kteří tuto zemi podporují prostřednictvím rozsáhlých programů financování.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Komise s pomocí externích znalců provedla operační hodnocení ověřující kvalitu a spolehlivost jordánských postupů pro schvalování finančních transakcí ve veřejném sektoru a správních postupů a v září 2016 o něm vypracovala a závěrečnou zprávu. Předpokládá se, že operační hodnocení bude provedeno v prvním čtvrtletí roku 2020 s cílem zohlednit nejnovější vývoj.

- **Posouzení dopadů**

Makrofinanční pomoc EU je mimořádný nouzový nástroj pro řešení vážných problémů s platební bilancí ve třetích zemích. Z toho důvodu se na návrh poskytnutí makrofinanční pomoci nevztahuje požadavek provést posouzení dopadů v souladu s pokyny Komise ke zlepšování právní úpravy (SWD(2015) 111 final), neboť je politickým imperativem, aby se v naléhavých situacích, které vyžadují rychlou reakci, postupovalo rychle.

Tato makrofinanční pomoc pomůže zmírnit potřeby Jordánska v oblasti krátkodobého financování. Ekonomický ozdravný program a program reforem, které jsou její součástí a které staví na pětiletém úsilí jordánské vlády o růst a reformy, přispějí k vytvoření stabilního makroekonomického rámce a provedení ambiciózních strukturálních reforem, které zlepší vyhlídky na růst a vznik pracovních míst. Finanční prostředky poskytované v rámci této makrofinanční pomoci pomohou přijímající zemi provést nezbytnou ekonomickou korekci mírnějším způsobem a pomaleji, než by tomu bylo bez vnější finanční pomoci. Finanční

³ Úř. věst. L341, 18.12.2013, s. 4

⁴ Hodnocení *ex post* je k dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities/ex-post-evaluation-mfa-operations-jordan_en

pomoc tímto způsobem pomůže zmírnit sociální dopad korekce a zabránit nepříznivým dopadům krize, v níž se země nachází. Program makrofinanční pomoci poskytne dlouhodobé financování za vysoce výhodných podmínek a podpoří reformy, čímž přispěje k realizaci fiskální korekce, ke zlepšení udržitelnosti dluhu Jordánska a k vytvoření fiskálního prostoru, který je nezbytný k zachování nutných sociálních výdajů v době, kdy přetrvávají hospodářské a sociální tlaky způsobené obtížnou situací v regionu, již ztěžuje i přítomnost Syřanů (podle odhadů jordánských orgánů přibližně 1,3 milionu, z nichž 660 330 bylo v srpnu 2019 zaregistrováno u Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky). Makrofinanční pomoc navíc prostřednictvím cílené politické podmíněnosti pomůže vytvořit podmínky pro vyváženější, udržitelnější a inkluzivnější růst s odpovídající sociální ochranou.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Plánovaná pomoc by byla poskytnuta ve formě půjček a měla by být financována prostřednictvím výpůjčních operací, které Komise provede jménem EU. Rozpočtové náklady pomoci budou odpovídat poskytnutí prostředků (ve výši 9 %) pro Záruční fond pro vnější vztahy EU z rozpočtové položky 01 03 06 („Poskytování prostředků pro Záruční fond pro vnější vztahy“)⁵.

Za předpokladu, že první ze dvou půjček v celkové výši 300 milionů EUR bude vyplacena v roce 2020 a třetí půjčka ve výši 200 milionů EUR bude vyplacena v roce 2021, budou příslušné rezervní prostředky – v souladu s pravidly upravujícími mechanismus záručního fondu – začleněny do rozpočtů na roky 2022 (27 milionů EUR) a 2023 (18 milionů EUR).

Komise má za to, že rozpočtový dopad navrhované makrofinanční pomoci pro Jordánsko lze zohlednit v rámci jejího návrhu příštího víceletého finančního rámce.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Evropská unie poskytne Jordánsku makrofinanční pomoc v celkové výši 500 milionů EUR, která bude poskytnuta ve formě střednědobých až dlouhodobých půjček a přispěje k pokrytí zbývajících potřeb Jordánska v oblasti financování z vnějších zdrojů v období 2020–2021. Pomoc má být vyplacena ve třech splátkách. Očekává se, že výplata první splátky proběhne v přibližně v červnu 2020. Druhá a třetí splátka by mohly být vyplaceny ve čtvrtém čtvrtletí roku 2020 a ve druhém čtvrtletí roku 2021 za předpokladu, že byla včas provedena politická opatření, která jsou pro vyplacení splátek podmínkou.

Pomoc bude řídit Komise. V souladu s finančním nařízením jsou použitelná zvláštní ustanovení o předcházení podvodům a jiným nesrovnalostem.

Komise a jordánské orgány by se dohodly na memorandu o porozumění, v němž by byla stanovena opatření strukturálních reforem související s navrhovanou operací makrofinanční pomoci, včetně aspektů týkajících se načasování a následnosti. Navíc, jak je to v případě makrofinanční pomoci obvyklé, její vyplacení by bylo mimo jiné podmíněno uspokojivým hodnocením v rámci programu MMF a tím, že Jordánsko bude nadále čerpat prostředky z fondů MMF.

⁵ V rámci příštího víceletého finančního rámce bude vytvořena nová rozpočtová nomenklatura, která ještě není přijata. Finanční prostředky tedy budou poskytnuty z příslušné rozpočtové položky, která nahradí položku 01 03 06.

Návrh obsahuje ustanovení o skončení platnosti. Navrhovaná makrofinanční pomoc by byla k dispozici po dobu dvou a půl let od prvního dne po vstupu memoranda o porozumění v platnost.

Komise každý rok předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o tom, jak bylo toto rozhodnutí prováděno v předchozím roce. Plnění cílů pomoci bude posuzovat Komise, a to i v rámci hodnocení *ex post*, které Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě nejpozději dva roky po skončení období dostupnosti pomoci.

Znění tohoto návrhu je v souladu se zněním předchozích rozhodnutí o makrofinanční pomoci, jak je v posledních letech schválil Evropský parlament a Rada.

Návrh

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o poskytnutí další makrofinanční pomoci Jordánskému hášimovskému království**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 212 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Vztahy mezi Evropskou unií (dále jen „Unie“) a Jordánským hášimovským královstvím (dále jen „Jordánsko“) jsou rozvíjeny v rámci evropské politiky sousedství. Jordánsko dne 24. listopadu 1997 podepsalo s Uní dohodu o přidružení, která vstoupila v platnost dne 1. května 2002. Na základě této dohody o přidružení Unie a Jordánsko během přechodného období 12 let postupně vytvořily oblast volného obchodu. Kromě toho vstoupila v roce 2007 v platnost dohoda o další liberalizaci obchodu se zemědělskými produkty. V roce 2010 uzavřela Unie s Jordánskem partnerství s „rozšířeným statusem“, což obnáší rozšířené oblasti spolupráce. Protokol o mechanismu pro urovnávání sporů v oblasti obchodu mezi EU a Jordánskem parafovaný v prosinci 2009 vstoupil v platnost dne 1. července 2011. Dvoustranný politický dialog a hospodářská spolupráce se dále rozvíjejí v rámci dohody o přidružení, priorit partnerství mezi EU a Jordánskem a jednotného rámce podpory přijatého pro období 2017–2020.
- (2) Od roku 2011 Jordánsko zahájilo řadu politických reforem s cílem posílit parlamentní demokracii a právní stát. Vznikl Ústavní soud, došlo k vytvoření nezávislé volební komise a jordánský parlament přijal řadu důležitých zákonů, zejména volební zákon, zákon o politických stranách, jakož i zákony o decentralizaci a o obecním zřízení. Byla přijata legislativní zlepšení, pokud jde o nezávislost soudnictví a práva žen.
- (3) Na jordánské hospodářství významně dopadly dlouhotrvající konflikty v regionu, zejména v sousedním Iráku a Sýrii. Tyto regionální nepokoje měly negativní dopad na externí příjmy a zatížily veřejné finance. Negativně dotčeny byly cestovní ruch a příliv přímých zahraničních investic a obchodní trasy zůstaly na dlouhou dobu zablokovány. Kromě toho byly na několik let přerušeny dodávky zemního plynu z Egypta, což vedlo k tomu, že bylo zapotřebí získat energii z alternativních zdrojů za vyšší cenu. Jordánské hospodářství bylo navíc zasaženo velkým přílivem syrských uprchlíků, který zvýšil tlak na jeho fiskální pozici, veřejné služby a infrastrukturu.
- (4) V srpnu 2016 se jordánské orgány a MMF dohodly na druhém ekonomickém ozdravném programu, který podpořila rozšířená finanční facilitata na období tří let ve výši 723 milionů USD. Tento nástroj následoval po poskytnutí pohotovostního úvěru na tři roky ve výši 2 miliard USD v letech 2012 až 2015. V květnu 2019 byl program rozšířené finanční facility prodloužen do března 2020.

- (5) V prosinci 2016 přijala⁶ Unie druhý program makrofinanční pomoci (MFA-II) formou úvěrů v hodnotě 200 milionů EUR, a to v reakci na žádost Jordánska z března 2016 a po dokončení prvního programu makrofinanční pomoci v hodnotě 180 milionů EUR, který byl proveden v roce 2015. MFA-II byl přijat v návaznosti na závazek vyjádřený na konferenci na podporu Sýrie a okolního regionu („Supporting Syria and the region“) konané v Londýně dne 4. února 2016, na které Unie přislíbila finanční podporu ve výši 2,39 miliardy EUR na období 2016–2017 pro země, které byly nejvíce postiženy uprchlickou krizí, včetně Jordánska. Memorandum o porozumění, v němž jsou stanoveny politické podmínky týkající se MFA-II, vstoupilo v platnost dne 19. září 2017. Poté co byla provedena dohodnutá politická opatření, byla dne 17. října 2017 uvolněna první splátka MFA-II a druhá splátka dne 21. června 2019.
- (6) Rozhodnutí o MFA-II, které spolunormotvůrci přijali v prosinci 2016, zahrnovalo společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise, v němž se Komise s ohledem na fiskální výzvy a mimořádné okolnosti, kterým je Jordánsko vystaveno v důsledku přijetí velkého množství Syřanů (1,3 milionu podle jordánských orgánů), zavázala, že v případě potřeby předloží nový návrh na prodloužení a navýšení makrofinanční pomoci Jordánsku, a to po úspěšném ukončení druhé makrofinanční pomoci a za předpokladu, že budou splněny obvyklé podmínky pro tento druh pomoci, mj. že Komise aktualizuje posouzení potřeb Jordánska ohledně financování z vnějších zdrojů.
- (7) V letech 2017–2019 bylo jordánské hospodářství i nadále zatěžováno dlouhotrvající nestabilitou v regionu, vysokou mírou expozice vůči výkyvům cen ropy a globálním nárůstem výpůjčních nákladů na rozvíjejících se trzích. V důsledku toho se hospodářský růst opět zpomalil, výrazně vzrostla nezaměstnanost, poklesly příjmy z daní a vznikly nové potřeby ve fiskální oblasti a oblasti financování z vnějších zdrojů.
- (8) V této obtížné situaci Unie a mezinárodní společenství opětovně při různých příležitostech potvrdily podporu pro Jordánsko, zejména na bruselské konferenci na podporu budoucnosti Sýrie („Supporting the Future of Syria“) v dubnu 2017, na zasedání Rady přidružení EU-Jordánsko v červenci 2017 a na druhé bruselské konferenci na podporu budoucnosti Sýrie konané v dubnu 2018. Na konferenci „London Initiative“, která se konala v únoru 2019, a na třetí bruselské konferenci, která se konala v březnu 2019, mezinárodní a regionální společenství dárců včetně EU znovu potvrdilo, že hodlá Jordánsko podpořit v jeho úsilí o zachování makroekonomické stability a zlepšení vyhlídek na růst.
- (9) Od vypuknutí krize v Sýrii v roce 2011 dala Unie Jordánsku v rámci různých nástrojů k dispozici více než 2,1 miliardy EUR (včetně 380 milionů EUR v rámci obou výše uvedených programů makrofinanční pomoci) s cílem pomoci zemi zabezpečit hospodářskou stabilitu, zachovat politickou a hospodářskou reformu a řešit související humanitární, rozvojové a bezpečnostní potřeby. Evropská investiční banka navíc Jordánsku poskytla přibližně 486 milionů EUR ve formě půjček na projekty.
- (10) Vzhledem k nezměněné obtížné hospodářské situaci a výhledu Jordánsko v červenci 2019 požádalo o další makrofinanční pomoc ze strany Unie.

⁶ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2371/2016/EU ze dne 14. prosince 2016 o poskytnutí další makrofinanční pomoci Jordánskému hášimovskému království (Úř. věst. L 352, 23.12.2016, p. 18).

- (11) Po úspěšném dokončení druhého přezkumu programu MMF dne 6. května 2019 zahájily MMF a Jordánsko jednání o následném programu MMF na období po březnu 2020, kdy se očekává, že bude ukončeno ujednání v rámci rozšířené finanční facility.
- (12) Vzhledem k tomu, že Jordánsko je země, na kterou se vztahuje evropská politika sousedství, je třeba je považovat za způsobilé pro získání makrofinanční pomoci Unie.
- (13) Makrofinanční pomoc Unie by měla být výjimečným finančním nástrojem, který platební bilanci podpoří formou, jež není účelově vázaná a jejímž cílem je řešit potřeby příjemce, které má ohledně okamžité finanční pomoci ze zahraničí. Tato pomoc by měla podpořit provádění politického programu, jehož součástí jsou důrazná a okamžitá opatření zaměřená na ozdravení a strukturální reformy, která mají v krátkodobém výhledu zlepšit situaci platební bilance.
- (14) Vzhledem k tomu, že v platební bilanci Jordánska existují zbývající potřeby financování přesahující výši prostředků poskytnutých MMF a jinými multilaterálními institucemi, je poskytnutí makrofinanční pomoci Jordánsku ze strany Unie za stávajících výjimečných okolností považováno za vhodnou reakci na žádost Jordánska o podporu jeho hospodářské stabilizace ve spojení s programem MMF. Makrofinanční pomoc Unie by podpořila hospodářskou stabilizaci Jordánska a jordánský program strukturálních reforem a doplnila by zdroje, které jsou k dispozici v rámci finančního ujednání s MMF.
- (15) Makrofinanční pomoc Unie by se měla zaměřit na podporu obnovy udržitelného stavu financování Jordánska z vnějších zdrojů, a podpořit tak jeho hospodářský a sociální rozvoj.
- (16) Stanovení výše makrofinanční pomoci Unie vychází z kompletního kvantitativního odhadu zbývajících potřeb vnějšího financování Jordánska a bere v úvahu jeho schopnost financovat se samo z vlastních zdrojů, zejména z mezinárodních rezerv, které má k dispozici. Makrofinanční pomoc Unie by měla doplňovat programy a zdroje poskytnuté MMF a Světovou bankou. Při určení výše pomoci jsou rovněž zohledněny očekávané finanční příspěvky od bilaterálních a multilaterálních dárců a nutnost zajistit spravedlivé rozložení zátěže mezi Unii a ostatní dárcy, jakož i dosavadní použití jiných unijních nástrojů vnějšího financování v Jordánsku a přidaná hodnota celkového zapojení Unie.
- (17) Komise by měla zajistit, aby makrofinanční pomoc Unie byla po právní i obsahové stránce v souladu s hlavními zásadami, cíli a opatřeními, které byly přijaty v rámci jednotlivých oblastí vnější činnosti, a dalšími příslušnými politikami Unie.
- (18) Makrofinanční pomoc Unie by měla podporovat vnější politiku Unie vůči Jordánsku. Útvary Komise a Evropská služba pro vnější činnost by v průběhu provádění makrofinanční pomoci měly úzce spolupracovat v zájmu koordinace vnější politiky Unie a zajištění její ucelenosti.
- (19) Makrofinanční pomoc Unie by měla posilovat závazek Jordánska k prosazování hodnot, které má společné s Unií, včetně demokracie, právního státu, řádné správy věcí veřejných, dodržování lidských práv, udržitelného rozvoje a snižování chudoby, jakož i jeho závazek k prosazování zásad otevřeného a spravedlivého obchodu založeného na pravidlech.
- (20) Poskytnutí makrofinanční pomoci Unie by mělo být podmíněno tím, že Jordánsko bude respektovat účinné demokratické mechanismy, včetně parlamentního systému založeného na pluralitě politických stran, a zásady právního státu a že zaručí dodržování lidských práv. Kromě toho by specifické cíle makrofinanční pomoci Unie

měly posílit účinnost, transparentnost a odpovědnost systémů řízení veřejných financí v Jordánsku a prosazovat strukturální reformy, které jsou zaměřené na podporu udržitelného růstu podporujícího začlenění, vytváření pracovních příležitostí a fiskální konsolidaci. Komise a Evropská služba pro vnější činnost by měly plnění výše uvedených podmínek a dosahování těchto cílů pravidelně sledovat.

- (21) V zájmu zajištění účinné ochrany finančních zájmů Unie souvisejících s makrofinanční pomocí Unie by Jordánsko mělo přijmout vhodná opatření v oblasti předcházení podvodům, korupci a jakýmkoli jiným nesrovnalostem souvisejícím s pomocí a jejich potírání. Kromě toho je třeba stanovit, že Komise bude provádět kontroly a Účetní dvůr audity.
- (22) Uvolněním makrofinanční pomoci Unie nejsou dotčeny pravomoci Evropského parlamentu a Rady (jako rozpočtového orgánu).
- (23) Částky složené pro účely záruky potřebné pro poskytnutí makrofinanční pomoci Unie by měly být v souladu s rozpočtovými prostředky stanovenými ve víceletém finančním rámci.
- (24) Makrofinanční pomoc Unie by měla řídit Komise. Komise by měla pravidelně informovat Evropský parlament a Radu o vývoji souvisejícím s makrofinanční pomocí a poskytovat jim příslušné dokumenty, aby mohly sledovat provádění tohoto rozhodnutí.
- (25) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto rozhodnutí by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁷.
- (26) Na makrofinanční pomoc Unie by se měly vztahovat podmínky v oblasti hospodářské politiky, jež budou stanoveny v memorandu o porozumění. V zájmu zajištění jednotných podmínek provádění a z důvodů účinnosti by Komise měla být zmocněna ke sjednání těchto podmínek s jordánskými orgány pod dohledem výboru složeného ze zástupců členských států v souladu s nařízením (EU) č. 182/2011. Podle uvedeného nařízení by měl být obecně použit poradní postup ve všech případech, kromě případů stanovených v uvedeném nařízení. Vzhledem k potenciálně významnému dopadu pomoci ve výši více než 90 milionů EUR je vhodné použít na operace přesahující tuto prahovou hodnotu přezkumný postup. Vzhledem k výši makrofinanční pomoci, kterou poskytne Unie Jordánsku, by měl být pro přijetí memoranda o porozumění nebo pro jakékoli snížení, přerušení či zrušení pomoci použit přezkumný postup,

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

- 1. Unie poskytne Jordánsku makrofinanční pomoc (dále jen „makrofinanční pomoc Unie“) v maximální výši 500 milionů EUR s cílem podpořit hospodářskou stabilizaci Jordánska a jeho obsáhlý program reforem. Pomoc přispěje k pokrytí potřeb Jordánska v oblasti platební bilance stanovených v programu MMF.
- 2. Celá částka makrofinanční pomoci Unie se Jordánsku poskytne ve formě půjček. Komise je zmocněna vypůjčit si jménem Unie potřebné prostředky na kapitálových

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

tržích nebo u finančních institucí a dále je půjčit Jordánsku. Půjčky musí mít průměrnou dobu splatnosti nejvýše patnáct let.

3. Uvolnění makrofinanční pomoci Unie řídí Komise způsobem, který je v souladu s dohodami nebo ujednáními uzavřenými mezi Mezinárodním měnovým fondem (MMF) a Jordánskem a s hlavními zásadami a cíli hospodářské reformy stanovenými v dohodě o přidružení mezi EU a Jordánskem.

Komise pravidelně informuje Evropský parlament a Radu o vývoji v oblasti makrofinanční pomoci Unie, včetně jejího vyplácení, a včas předkládá těmto orgánům příslušné dokumenty.

4. Makrofinanční pomoc Unie je k dispozici po dobu dvou a půl let od prvního dne po vstupu memoranda o porozumění uvedeného v čl. 3 odst. 1 v platnost.
5. V případě, že se během období vyplácení makrofinanční pomoci Unie potřeby financování Jordánska oproti původním předpokladům podstatně sníží, Komise poskytovanou pomoc omezí nebo její poskytování pozastaví či zruší přezkumným postupem podle čl. 7 odst. 2.

Článek 2

1. Poskytnutí makrofinanční pomoci Unie je podmíněno tím, že Jordánsko bude respektovat účinné demokratické mechanismy, včetně parlamentního systému založeného na pluralitě politických stran, a zásady právního státu a že zaručí dodržování lidských práv.
2. Komise a Evropská služba pro vnější činnost sledují plnění této nezbytné podmínky po celou dobu poskytování makrofinanční pomoci Unie.
3. Odstavce 1 a 2 tohoto článku se použijí v souladu s rozhodnutím Rady 2010/427/EU⁸.

Článek 3

1. Komise vyjedná v souladu s přezkumným postupem podle čl. 7 odst. 2 s jordánskými orgány jasně vymezené podmínky v oblasti hospodářské politiky, jakož i finanční podmínky, které se vztahují na makrofinanční pomoc Unie, přičemž se zaměří na strukturální reformy a zdravé veřejné finance; tyto podmínky budou stanoveny v memorandu o porozumění (dále jen „memorandum o porozumění“), které bude obsahovat časový rámec pro jejich splnění. Podmínky v oblasti hospodářské politiky a finanční podmínky stanovené v memorandu o porozumění musí být v souladu s dohodami nebo ujednáními uvedenými v čl. 1 odst. 3, včetně makroekonomických ozdravných programů a programů strukturálních reforem prováděných Jordánskem za podpory MMF.
2. Podmínky uvedené v odstavci 1 mají zejména posílit účinnost, transparentnost a odpovědnost systémů správy veřejných financí v Jordánsku, mimo jiné při využívání makrofinanční pomoci Unie. Při navrhování politických opatření musí být náležitě zohledněn také pokrok v oblasti vzájemného otevírání trhů, rozvoj

⁸ Rozhodnutí Rady 2010/427/EU ze dne 26. července 2010 o organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost (Úř. věst. L 201, 3.8.2010, s. 30).

spravedlivého obchodu založeného na pravidlech a další priority v rámci vnější politiky Unie. Komise pravidelně sleduje pokrok v plnění těchto cílů.

3. Podrobné finanční podmínky makrofinanční pomoci Unie se stanoví ve smlouvě o půjčce, která má být uzavřena mezi Komisí a jordánskými orgány.
4. Komise pravidelně ověřuje, zda jsou nadále splňovány podmínky uvedené v čl. 4 odst. 3, včetně toho, zda je hospodářská politika Jordánska v souladu s cíli makrofinanční pomoci Unie. Komise přitom postupuje v úzké koordinaci s MMF a Světovou bankou a v případě potřeby s Evropským parlamentem a Radou.

Článek 4

1. S výhradou podmínek uvedených v odstavci 3 poskytne Komise makrofinanční pomoc Unie půjčkou ve třech splátkách. Výše každé splátky bude stanovena v memorandu o porozumění uvedeném v článku 3.
2. Na pokrytí makrofinanční pomoci Unie se v případě potřeby poskytnou prostředky v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 480/2009⁹.
3. Komise rozhodne o uvolnění splátek, pokud jsou splněny všechny následující podmínky:
 - a) podmínka stanovená v článku 2;
 - b) průběžné uspokojivé výsledky při provádění politického programu, který zahrnuje důrazná opatření zaměřená na ozdravení a strukturální reformy a podporovaná ujednáním o úvěru s MMF, které nemá preventivní charakter a
 - c) uspokojivé splnění podmínek v oblasti hospodářské politiky a finančních podmínek dohodnutých v memorandu o porozumění.

K uvolnění druhé splátky nedojde v zásadě dříve než po třech měsících od uvolnění první splátky. K uvolnění třetí splátky nedojde v zásadě dříve než po třech měsících od uvolnění druhé splátky.

4. Nejsou-li splněny podmínky uvedené v odst. 3 prvním pododstavci, Komise vyplácení makrofinanční pomoci Unie dočasně pozastaví nebo zruší. V těchto případech Komise informuje o důvodech tohoto pozastavení či zrušení Evropský parlament a Radu.
5. Makrofinanční pomoc Unie se vyplácí jordánské centrální bance. S výhradou ustanovení dohodnutých v memorandu o porozumění, včetně potvrzení zbývajících rozpočtových finančních potřeb, mohou být finanční prostředky Unie převedeny jordánskému ministerstvu financí jako konečnému příjemci.

Článek 5

1. Výpůjční a úvěrové operace týkající se makrofinanční pomoci Unie se provedou v eurech se stejným dnem připsání a Unie se nesmí týkat změna splatnosti a nesmí být vystavena riziku směnných kurzů nebo riziku úrokových sazeb ani žádnému jinému obchodnímu riziku.

⁹ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 ze dne 25. května 2009, kterým se zřizuje Záruční fond pro vnější vztahy (Úř. věst. L 145, 10.6.2009, s. 10).

2. Umožní-li to okolnosti, může Komise na žádost Jordánska přijmout potřebná opatření s cílem zajistit, aby do podmínek úvěru bylo zahrnuto ustanovení o předčasném splacení a aby bylo provázáno s odpovídajícím ustanovením v podmínkách výpůjčních operací.
3. Pokud okolnosti umožní snížení úrokové sazby úvěru, může se Komise na žádost Jordánska rozhodnout zcela nebo částečně refinancovat své původní úvěry nebo restrukturalizovat odpovídající finanční podmínky. Refinanční nebo restrukturalizační operace se uskuteční v souladu s odstavci 1 a 4 a nesmí vést k prodloužení splatnosti dotyčného úvěru nebo zvýšení částky nesplacené jistiny ke dni refinancování nebo restrukturalizace.
4. Veškeré náklady vzniklé Unii související s výpůjčními a úvěrovými operacemi podle tohoto rozhodnutí hradí Jordánsko.
5. Komise informuje Evropský parlament a Radu o vývoji operací uvedených v odstavcích 2 a 3.

Článek 6

1. Makrofinanční pomoc Unie se provádí v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1046/2018¹⁰.
2. Makrofinanční pomoc Unie podléhá přímému řízení.
3. Smlouva o půjčce uvedená v čl. 3 odst. 3 musí zahrnovat ustanovení, jež:
 - a) zajistí, aby Jordánsko pravidelně kontrolovalo, že financování z rozpočtu Unie bylo použito řádně, přijímalo vhodná opatření pro předcházení nesrovnalostem a podvodům a v případě potřeby podniklo právní kroky s cílem vymoci veškeré finanční prostředky poskytnuté podle tohoto rozhodnutí, které byly získány neoprávněně;
 - b) zajistí ochranu finančních zájmů Unie, a to zejména stanovením zvláštních opatření v oblasti prevence a potírání podvodů, korupce a jakýchkoli jiných nesrovnalostí týkajících se makrofinanční pomoci Unie, v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹¹, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2185/96¹² a nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013¹³. Za tímto účelem se Evropskému úřadu pro boj proti podvodům výslovně povolí provádět vyšetřování, mj. zejména kontroly a inspekce na místě, včetně digitálních forenzních operací a pohovorů;

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1046/2018 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

¹¹ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹² Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

- c) výslovně povolí Komisi (OLAF) nebo jejím zástupcům provádět kontroly, včetně kontrol a inspekcí na místě;
 - d) výslovně povolí Komisi a Účetnímu dvoru provádět audity v průběhu období dostupnosti makrofinanční pomoci Unie a po jeho skončení, včetně auditů na základě dokladů a auditů na místě, jako například operačních hodnocení;
 - e) zajistí, že Unie bude mít nárok na předčasné splacení půjčky, pokud se prokáže, že se ve spojení s řízením makrofinanční pomoci Unie Jordánsko dopustilo jakéhokoli podvodu, korupce nebo jakékoli jiné protiprávní činnosti poškozující finanční zájmy Unie;
 - f) zajistí, aby veškeré náklady vzniklé Unii v souvislosti s finanční pomocí neslo Jordánsko.
4. Před prováděním makrofinanční pomoci Unie posoudí Komise prostřednictvím operačního hodnocení řádnost finančních opatření, správních postupů a mechanismů vnitřní a vnější kontroly Jordánska, které mají pro tuto pomoc význam.

Článek 7

- 1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
- 2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 8

- 1. Komise každý rok do 30. června předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění tohoto rozhodnutí v předchozím roce, včetně vyhodnocení tohoto provádění. V této zprávě:
 - a) vyhodnotí, jakého pokroku bylo v provádění makrofinanční pomoci Unie dosaženo;
 - b) posoudí hospodářskou situaci a vyhlídky Jordánska, jakož i pokrok dosažený při provádění politických opatření uvedených v čl. 3 odst. 1;
 - c) uvede souvislost mezi podmínkami hospodářské politiky stanovenými v memorandu o porozumění, průběžnými výsledky Jordánska v hospodářské a rozpočtové oblasti a rozhodnutími Komise o uvolnění splátek makrofinanční pomoci Unie.
- 2. Do dvou let od uplynutí doby dostupnosti makrofinanční pomoci Unie podle čl. 1 odst. 4 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o hodnocení *ex post*, v níž vyhodnotí výsledky a efektivitu dokončené makrofinanční pomoci Unie a míru, do jaké přispěla k dosažení cílů této pomoci.

Článek 9

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

1.2. Příslušné oblasti politik

1.3. Povaha návrhu/podnětu

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

1.4.2. Specifické cíle

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

1.5.3. *Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti*

1.5.4. *Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji*

1.5.5. *Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků*

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

1.7. Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

3.2.5. Příspěvky třetích stran

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Makrofinanční pomoc Jordánskému hášimovskému království

1.2. Příslušné oblasti politik

Oblast politiky: Hospodářské a finanční záležitosti

Činnosti: Mezinárodní hospodářské a finanční věci

1.3. Návrh/podnět se týká nové akce

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

„Nový impuls pro zaměstnanost, růst a investice: podporovat prosperitu i za hranicemi EU“

1.4.2. Specifické cíle

„Podporovat prosperitu i za hranicemi EU“

Mezi činnosti spadající do oblasti pravomoci GŘ ECFIN patří:

- (a) podporovat makrofinanční stabilitu a reformy na podporu růstu mimo EU, mimo jiné prostřednictvím pravidelných hospodářských dialogů s klíčovými partnery a poskytováním makrofinanční pomoci a
- (b) podporovat proces rozšíření, realizaci evropské politiky sousedství a priority EU v jiných třetích zemích prováděním ekonomické analýzy a poskytováním hodnocení politik a poradenství.

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

Navrhovanou pomoc, jejímž cílem je přispět k udržitelnějšímu stavu platební bilance, tvoří půjčka EU ve výši 500 milionů EUR ve prospěch Jordánska. Pomoc, která bude vyplacena ve třech splátkách, by měla zemi pomoci překonat obtížnou hospodářskou situaci a obtížný stav platební bilance. Podpoří rovněž strukturální reformy, které mají zvýšit udržitelný hospodářský růst a zlepšit řízení veřejných financí. Program makrofinanční pomoci poskytuje dlouhodobé financování za vysoce výhodných podmínek, a tím také přispěje ke zlepšení udržitelnosti dluhu Jordánska a zároveň této zemi pomůže zachovat nezbytné sociální výdaje v době, kdy přetrvávají hospodářské a sociální tlaky způsobené obtížnou situací v regionu, již ztěžuje i přítomnost vysokého počtu Syřanů (podle odhadů jordánské vlády přibližně 1,3 milionu, z nichž 660 330 bylo dne 4. srpna 2019 zaregistrováno u Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky). Program makrofinanční pomoci zdůrazní solidaritu EU s Jordánskem a důvěru v Jordánsko, jakož i jeho geopolitický význam pro EU v souvislosti s krizí v Sýrii.

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

Jordánské orgány budou muset podávat útvarům Komise pravidelné zprávy o řadě hospodářských ukazatelů a před úhradou obou splátek pomoci rovněž poskytnou komplexní zprávu o dodržování dohodnutých politických podmínek.

Útvary Komise budou dále sledovat řízení veřejných financí i po operačním hodnocení postupu schvalování finančních transakcí a správních postupů v Jordánsku, které bude provedeno v prvním čtvrtletí roku 2020. Delegace EU v Jordánsku bude také podávat pravidelné zprávy o záležitostech, které jsou významné pro monitorování pomoci. Útvary Komise budou nadále úzce spolupracovat s MMF a Světovou bankou, aby využily jejich poznatků z probíhajících činností v Jordánsku.

V navrhovaném legislativním rozhodnutí se počítá s výroční zprávou Radě a Evropskému parlamentu, včetně posouzení provádění této operace. Do dvou let po ukončení prováděcího období bude vypracováno nezávislé hodnocení *ex post* pomoci.

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Vyplácení pomoci bude podmíněno splněním politické podmínky a dosahováním uspokojivých výsledků při provádění dohody o financování mezi Jordánskem a MMF. Kromě toho Komise s jordánskými orgány dohodne specifické podmínky politik, které budou uvedeny v memorandu o porozumění.

Pomoc má být vyplacena ve třech splátkách. Očekává se, že výplata první splátky proběhne v přibližně v červnu 2020. Druhá a třetí splátka by mohly být vyplaceny ve čtvrtém čtvrtletí roku 2020 a ve druhém čtvrtletí roku 2021 za předpokladu, že byla včas provedena politická opatření, která jsou pro vyplacení splátek podmínkou.

1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Navrhovaná makrofinanční pomoc Jordánsku odráží strategický význam této země pro EU a je v souladu s cíli evropské politiky sousedství. Nástroj makrofinanční pomoci je nástroj založený na politikách, jehož cílem je zmírnit krátkodobé a střednědobé potřeby v oblasti vnějšího financování. Jako součást celkového balíčku pomoci EU by pomoc přispěla k podpoře cílů Unie, pokud jde o hospodářskou stabilitu, hospodářský rozvoj a odolnost v Jordánsku a obecněji v zemích jižního sousedství.

Program makrofinanční pomoci zdůrazní solidaritu EU s Jordánskem a důvěru v Jordánsko, jakož i jeho geopolitický význam pro EU v souvislosti s krizí v Sýrii. To je v souladu se závazky EU vůči Jordánsku, které byly v posledních letech opětovně potvrzeny, mimo jiné na konferenci v Londýně v únoru 2019 a na třetí bruselské konferenci v březnu 2019.

Tím, že navrhovaná operace podporuje úsilí jordánských orgánů o vytvoření stabilního makroekonomického rámce a zavedení ambiciózních strukturálních reforem, zvýší přidanou hodnotu celkového zapojení EU v Jordánsku a zlepší účinnost ostatních forem finanční pomoci EU zemi, včetně operací rozpočtové podpory a grantů, které jsou dostupné prostřednictvím externích finančních nástrojů v rámci stávajícího víceletého finančního rámce na období 2014–2020.

Kromě finančního dopadu makrofinanční pomoci posílí navrhovaný program reformní závazky vlády a dále podpoří její úsilí o užší vztahy s EU, jak bylo dohodnuto v dohodě o přidružení, která vstoupila v platnost v květnu 2002, a v prioritách partnerství s EU, které platí od roku 2016. Tohoto výsledku se dosáhne mimo jiné díky vhodným podmínkám pro vyplácení pomoci. V širších souvislostech bude program signálem pro další země v regionu, že EU je připravena podpořit země, které se jasně rozhodly pro hospodářské reformy.

Navrhovaná makrofinanční pomoc je rovněž nedílnou součástí celkové mezinárodní podpory pro Jordánsko a bude nadále doplňovat pomoc poskytovanou ostatními multilaterálními a bilaterálními dárci. Tím, že makrofinanční pomoc EU doplní zdroje poskytnuté mezinárodními finančními institucemi a jinými dárci, přispěje k celkové účinnosti finanční podpory, na které se dohodlo mezinárodní společenství dárců. Program makrofinanční pomoci poskytuje dlouhodobé financování za vysoce výhodných podmínek, které jsou obvykle výhodnější než podmínky multilaterálních a bilaterálních dárců, a tak navíc přispěje ke zlepšení udržitelnosti dluhu Jordánska a zároveň této zemi pomůže zachovat nezbytné sociální výdaje v době, kdy přetrvávají hospodářské a sociální tlaky způsobené obtížnou situací v regionu. Podmínky makrofinanční pomoci rovněž pomohou podpořit udržitelnou platební bilanci a stav rozpočtu, zvýšit potenciální růst, podpořit integraci a sbližování právních předpisů s EU a posílit správu veřejných financí.

1.5.3. *Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti*

Od roku 2004 byla makrofinanční pomoc předmětem osmnácti hodnocení *ex post*. Tato hodnocení dospěla k závěru, že makrofinanční pomoc přispívá (ačkoli občas skromně a nepřímě) ke zlepšení vnější udržitelnosti, makroekonomické stability a dosažení strukturálních reforem v přijímající zemi. Ve většině případů měly operace makrofinanční pomoci kladný dopad na platební bilanci přijímající země a pomohly zmírnit nedostatek financí v rozpočtu. Díky nim se také mírně zvýšil hospodářský růst.

Nezávislé hodnocení zkoumalo v roce 2017 přidanou hodnotu, dopad, formu a realizaci jedné z předchozích operací makrofinanční pomoci v Jordánsku (MFA-I v celkové výši 180 milionů EUR vyplacená v roce 2015) a shledalo, že byla realizována relevantním, efektivním a účinným způsobem. Hodnocení došlo zejména k závěru, že makrofinanční pomoc měla pozitivní dopad na jordánské hospodářství, pomohla této zemi stabilizovat její externí pozici a přispět k reformnímu úsilí. Z důvodu velmi příznivých podmínek financování přispěla makrofinanční pomoc také k udržitelnosti dluhu Jordánska a umožnila pozvolnější fiskální konsolidaci, která by v radikálnější podobě měla závažné negativní sociální dopady (např. další škrty ve veřejných výdajích).

1.5.4. *Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

V rámci přezkumu víceletého finančního rámce na období 2014–2020 v polovině období byla roční úvěrová kapacita makrofinanční pomoci zvýšena na 2 000 milionů EUR. Tato částka postačuje k financování této operace i dalších operací makrofinanční pomoci, které jsou právě prováděny.

Možné synergie s dalšími nástroji EU:

EU patří k hlavním dárcům Jordánska a podporuje jeho hospodářské, strukturální a institucionální reformy, jakož i občanskou společnost. Makrofinanční pomoc v této souvislosti doplňuje další vnější činnost EU nebo její nástroje, jejichž cílem je podpora Jordánska. Politická opatření spojená s makrofinanční pomocí zahrnují vybraná ustanovení týkající se dohody o přidružení a priorit partnerství mezi EU a Jordánskem. Pomoc je rovněž v souladu s jednotným rámcem podpory, který určuje oblasti, na které se zaměřuje dvoustranná pomoc v rámci evropského nástroje sousedství na období 2014–2020.

Klíčovou přidanou hodnotou makrofinanční pomoci ve srovnání s ostatními nástroji EU by byla pomoc při vytváření stabilního makroekonomického rámce, mimo jiné díky podpoře udržitelné platební bilance a stavu rozpočtu, a vhodného rámce pro postupující strukturální reformy. Makrofinanční pomoc neposkytuje pravidelnou finanční podporu a má být ukončena, jakmile se vnější finanční situace země vrátí k udržitelnému stavu.

Makrofinanční pomoc by rovněž doplnila intervence plánované mezinárodním společenstvím, zejména ozdravné a reformní programy podporované MMF a Světovou bankou.

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

Tato operace makrofinanční pomoci využívá formu půjček, a tím zvyšuje účinnost rozpočtu EU prostřednictvím pákového efektu a zajišťuje nejlepší nákladově efektivní řešení.

Komise je zmocněna vypůjčit si finanční prostředky z kapitálových trhů jménem Evropské unie i Euratomu a využít při tom záruku rozpočtu EU. Cílem je získat od trhu díky vynikajícímu úvěrovému statusu EU/Euratomu (AAA-rating od agentur Fitch, Moody's a DBRS, AA od agentury S&P, všechna hodnocení se stabilním výhledem) finanční prostředky za nejlepší dostupné sazby, a poté je dále zapůjčit způsobilým dlužníkům v souvislosti s poskytováním úvěrů v rámci EFSM, podpory platební bilance, makrofinanční pomoci a projektů Euratomu. Výpůjční a úvěrové operace jsou prováděny jako operace „back-to-back“, čímž se zajišťuje, aby rozpočet EU nebyl vystaven úrokovému či měnovému riziku. Cíle získat pro výpůjční a úvěrové operace finanční prostředky za nejlepší dostupné sazby bylo dosaženo, protože tyto sazby odpovídají sazbám spřízněných institucí (EIB, EFSM a ESM), jak potvrdil Evropský účetní dvůr v roce 2016.

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

☐ **Časově omezená doba trvání**

- Platný po dobu dvou a půl roku od vstupu memoranda o porozumění v platnost, jak je uvedeno v čl. 1 odst. 4 rozhodnutí
- Finanční dopad od 2020 do 2023 u prostředků na závazky a od 2020 do 2023 u prostředků na platby.

1.7. Předpokládaný způsob řízení¹⁴

☐ **Přímé řízení Komisí**

- ☐ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie.

¹⁴

Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Pomoc má makroekonomickou povahu a je navržena tak, aby byla slučitelná s ekonomickým programem podporovaným MMF. Útvary Komise budou u každé splátky sledovat pokrok při provádění ujednání s MMF a konkrétních reformních opatření, která budou s jordánskými orgány sjednána v memorandu o porozumění (viz rovněž bod 1.4.4).

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Opatření, která mají být financována podle tohoto rozhodnutí, budou prováděna v rámci přímého řízení Komisí z ústředí a s podporou delegací Unie.

Vyplácení makrofinanční pomoci je podmíněno úspěšnými přezkumy a plněním podmínek spojených s jednotlivými operacemi. Provádění podmínek Komise pozorně sleduje v úzké koordinaci s delegacemi Unie.

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Zjištěná rizika

S navrhovanou operací makrofinanční pomoci jsou spojena fiduciární a politická rizika.

Existuje riziko, že by makrofinanční pomoc mohla být použita podvodným způsobem. Vzhledem k tomu, že makrofinanční pomoc není určena na konkrétní výdaje Jordánska (například na rozdíl od projektového financování), souvisí toto riziko s faktory, jako je obecná kvalita systémů řízení v centrální bance Jordánska a na ministerstvu financí, správních postupů, kontrolních a dohledových funkcí, bezpečnosti systémů IT a odpovídající kapacity interního a externího auditu.

Druhé riziko pramení z možnosti, že Jordánsko nebude splácet finanční závazky vůči EU plynoucí z navrhovaných úvěrů v rámci makrofinanční pomoci (riziko selhání nebo úvěrové riziko), což by mohlo být způsobeno například významným dalším zhoršením platební bilance a fiskální situace země.

Další významné riziko pro operaci vyplývá z regionální geopolitické situace, zejména z konfliktu v Sýrii, který významnou měrou odrazuje od investic soukromého kapitálu a zahraničních investic a brání obchodu se sousedními zeměmi, jako je Sýrie a Irák. Zhoršení regionální geopolitické situace by mohlo mít negativní dopad na makroekonomickou stabilitu Jordánska a nepříznivě ovlivnit výsledky programu MMF a vyplácení a/nebo splácení navrhované makrofinanční pomoci. Kromě toho nesmíme zapomenout, že Jordánsko je i nadále vystaveno potenciálním šokům způsobeným cenami ropy, neboť je pro pokrytí svých potřeb energie silně závislé na dovozu ropy. Rostoucí úrokové sazby amerického dolaru, na který je jordánský dinár fixován, navíc zvyšují náklady na půjčky z vnějších zdrojů. Kromě toho se zvýšila závislost Jordánska na zahraniční pomoci. Ačkoli se mezinárodní společenství zavázalo k podpoře Jordánska, tato země musí i nadále přilákat značné částky zahraniční pomoci, aby pokryla své finanční potřeby v příštích letech.

Hlavní rizika na domácím trhu pramení z nespokojenosti občanů se zhoršující se hospodářskou situací a nárůstem nezaměstnanosti. To by mohlo vést k tomu, že reformy nebudou provedeny v dostatečné míře nebo dojde k nepokojům, jako tomu bylo v polovině roku 2018, kdy se změnila vláda. Tím by se také ztížilo provádění navrhované makrofinanční pomoci, včetně provádění programu MMF.

Předpokládané metody kontroly

Za ověřování, kontrolu a audit makrofinanční pomoci bude odpovídat Komise, včetně Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), a Evropský účetní dvůr, jak stanoví článek 129 finančního nařízení.

Ex ante: Komise hodnotí systémy řízení a kontroly v přijímajících zemích. U každé přijímající země provádí Komise s technickou podporou konzultantů operační hodnocení *ex ante* postupů schvalování finančních transakcí a kontrolního prostředí. Aby se zajistila přiměřená míra jistoty řádného finančního řízení, je prováděna analýza účetních postupů, oddělení funkcí a interního/externího auditu centrální banky a ministerstva financí. Pokud se zjistí nedostatky, stanoví se podmínky, kterým musí být vyhověno před vyplacením pomoci. V případě potřeby se u plateb zavedou zvláštní opatření (např. účelově vázané účty).

Během provádění: Kontroly pravidelně kontroluje prohlášení přijímající země. Platba podléhá 1) monitoringu ze strany zaměstnanců GŘ ECFIN v úzké spolupráci s delegacemi EU a s externími zúčastněnými stranami, jako je MMF, kteří sledují, jak jsou prováděny dohodnuté podmínky, a 2) běžnému kontrolnímu postupu stanovenému na základě postupu schvalování finančních transakcí (model 2) používaného v GŘ ECFIN, finanční oddělení zároveň ověřuje plnění podmínek spojených s vyplácením výše uvedené pomoci. Vyplácení prostředků na operace mikrofinanční pomoci může být podmíněno dalšími nezávislými kontrolami *ex post* (dokumentární kontrolou a/nebo kontrolou na místě), které provádějí úředníci z týmu pro provádění kontrol *ex post* daného GŘ. Tyto kontroly mohou být rovněž zahájeny na žádost odpovědné dále pověřené schvalující osoby. Pokud by to bylo nutné (doposud tomu tak nebylo), je možné platby přerušit, pozastavit, provést finanční opravy (Komisí) a finanční prostředky vymáhat zpět, jak výslovně uvádí dohody o financování uzavřené s přijímajícími zeměmi.

2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Zavedené kontrolní systémy, jako je operační hodnocení *ex ante* nebo hodnocení *ex post*, zajistily skutečnou míru chyb u plateb makrofinanční pomoci ve výši 0 %. Nejsou známy žádné případy podvodů, korupce nebo nezákonné činnosti. Operace makrofinanční pomoci mají jasnou intervenční logiku, která umožňuje Komisi posoudit jejich dopad. Díky těmto kontrolám je možné zajistit jistotu finančního řízení a dosáhnout politických cílů a priorit.

2.3. **Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí**

Ke zmírnění rizika podvodného zneužití již bylo a ještě bude přijato několik opatření:

Zprvée, v dohodě o půjčce bude uveden soubor ustanovení o inspekcích, předcházení podvodům, auditech a vrácení finančních prostředků v případě podvodu nebo korupce. Dále se předpokládá, že pomoc bude vázána na řadu konkrétních podmínek politik, mimo jiné v oblasti řízení veřejných financí, tak aby se zvýšila účinnost, transparentnost a odpovědnost. Pomoc bude navíc vyplacena na zvláštní účet jordánské centrální banky.

V souladu s požadavky finančního nařízení vypracují pracovní útvary Komise navíc operační hodnocení postupů schvalování finančních transakcí a správních postupů Jordánska, aby ověřily, že zavedené postupy pro řízení programu pomoci, včetně makrofinanční pomoci, poskytují dostatečné záruky. Toto hodnocení se zaměří na oblasti, jako jsou příprava a plnění rozpočtu, veřejná vnitřní finanční kontrola, interní a externí audit, zadávání veřejných zakázek, správa pokladny a správa veřejného dluhu nebo nezávislost centrální banky. Očekává se, že operační hodnocení bude provedeno v prvním čtvrtletí roku 2020. Další vývoj v této oblasti bude dále pozorně sledovat delegace EU v Ammánu. Komise rovněž podporu z rozpočtu využije k tomu, aby pomohla jordánským orgánům zlepšit jejich systémy správy veřejných financí a toto úsilí důrazně podporují i ostatní dárci.

Za ověřování, kontrolu a audit bude odpovídat Komise, včetně Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), a Evropský účetní dvůr, jak stanoví článek 129 finančního nařízení.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Type of Druh výdajů	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP ¹⁵	ze zemí ESVO ¹⁶	z kandidátských zemí ¹⁷	z třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. a) finančního nařízení
4	01 03 02 Makrofinanční pomoc	RP	NE	NE	NE	NE
4	01 03 06 Poskytování prostředků pro Záruční fond pro vnější vztahy	NRP	NE	NE	NE	NE

01 03 06 – Podle návrhu Komise musí být Záručnímu fondu pro vnější vztahy poskytnuty prostředky v souladu s nařízením o tomto fondu¹⁸, přičemž se použijí prostředky v rámci rozpočtové položky 01 03 06 („Poskytování prostředků pro Záruční fond pro vnější vztahy“), které představují 9 % celkových nesplacených závazků. Výše poskytnutých prostředků se vypočítá na počátku roku „n“ jako rozdíl mezi cílovou částkou a hodnotou čistých aktiv fondu na konci roku „n-1“. Vypočtená částka je v roce „n“ převedena do návrhu rozpočtu na rok „n+1“ a vyplacena v jedné transakci na počátku roku „n+1“ z položky „Poskytování prostředků pro Záruční fond pro vnější vztahy“ (rozpočtová položka 01 03 06). V důsledku toho se pro účely výpočtu prostředků poskytovaných do fondu v cílové částce na konci roku „n-1“ zohledňuje 9 % skutečně vyplacené částky.

Pozn. V rámci příštího víceletého finančního rámce bude vytvořena nová rozpočtová nomenklatura, která ještě není přijata. Rozpočtové dopady po roce 2020 se tedy budou týkat rozpočtové položky, která nahradí stávající položku.

¹⁵ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

¹⁶ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

¹⁷ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

¹⁸ Nařízení Rady (ES, EURATOM) č. 480/2009 ze dne 25. května 2009, kterým se zřizuje Záruční fond pro vnější vztahy (Úř. věst. L 145, 10.6.2009, s. 10).

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

- ☐ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	4	EU jako globální partner]
--	----------	---------------------------

GR: ECFIN			2019	2020	2021	2022	2023	CELKEM
•Operační prostředky¹⁹								
Rozpočtová položka 01 03 06 Poskytování prostředků pro Záruční fond pro vnější vztahy	Závazky	(1)				27	18	45
	Platby	(2)				27	18	45
Rozpočtová položka 01 03 02 Makrofinanční pomoc (operační hodnocení a hodnocení <i>ex post</i>)	Závazky	(3)		0,07			0,15	0,22
	Platby	(4)		0,07			0,15	0,22
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy²⁰	Závazky = Platby	(5)						–
CELKEM prostředky v rámci OKRUHU 4 víceletého finančního rámce	Závazky	=1+3		0,07		27	18,15	45,22
	Platby	=2+4		0,07		27	18,15	45,22

Okruh víceletého finančního	5	„Správní výdaje“
------------------------------------	----------	------------------

¹⁹ Podle současné oficiální rozpočtové nomenklatury. Od roku 2021 se budou rozpočtové dopady týkat položek, které v příštím víceletém finančním rámci nahradí stávající položky.

²⁰ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

rámce		
--------------	--	--

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		2019	2020	2021	2022	2023	CELKEM
GŘ: ECFIN							
•Lidské zdroje		0,030	0,064	0,038	0,002	0,023	0,157
•Ostatní správní výdaje		0,010	0,020	0,010			0,040
CELKEM GŘ ECFIN	Prostředky	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197
CELKEM prostředky v rámci OKRUHU 5 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		2019	2020	2021	2022	2023	CELKEM
CELKEM prostředky v rámci OKRUHŮ 1 až 5 víceletého finančního rámce	Závazky	0,040	0,154	0,048	27,002	18,173	45,417
	Platby	0,040	0,154	0,048	27,002	18,173	45,417

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Uveďte cíle a výstupy			Year 2019	Year 2020	Year 2021	Year 2022	Rok 2023	CELKEM
			VÝSTUPY					

↓	Druh ²¹	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady celkem
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ²² ...														
– Výstup	Operační hodnocení				1	0,070							1	0,070
– Výstup	Poskytování prostředků pro Záruční fond pro								2	27	1	18	3	45
– Výstup	Hodnocení <i>ex post</i>										1	0,150	1	0,150
Mezisoučet za specifický cíl č. 1					1	0,070			2	27	2	18,150	5	45,22
CELKEM					1	0,070			2	27	2	18,150	5	45,22

²¹ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

²² Popsaný v bodě 1.4.2. „Specifické cíle...“.

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

- ☐ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

	Year 2019	Year 2020	Year 2021	Year 2022	Rok 2023	CELKEM
--	--------------	--------------	--------------	--------------	-------------	--------

HEADING 5 víceletého finančního rámce						
Lidské zdroje	0,030	0,064	0,038	0,002	0,023	0,157
Ostatní správní výdaje	0,010	0,020	0,010			0,040
Subtotal HEADING 5 víceletého finančního rámce	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197

Outside HEADING 5²³ víceletého finančního rámce						
Lidské zdroje						
Other expenditure správní povahy						
Subtotal mimo OKRUH 5 of the multiannual financial framework						

CELKEM	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GR a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

²³

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.1. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
•					
•Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)					
XX 01 01 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	0,10	0,25	0,15	0,01	0,01
XX 01 01 02 (při delegacích)					
XX 01 05 01/11/21 (v nepřímém výzkumu)					
10 01 05 01/11 (v přímém výzkumu)					
•Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: plné pracovní úvazky)²⁴					
XX 01 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)	0,20	0,35	0,20	0,01	0,01
XX 01 02 02 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)					
XX 01 04 yy ²⁵	• – v ústředí				
	• – při delegacích				
XX 01 05 02/12/22 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)					
10 01 05 02/12 (SZ, VNO, ZAP v přímém výzkumu)					
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)					
CELKEM	0,30	0,60	0,35	0,02	0,20

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeobsazeny v rámci GR, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Ředitel ředitelství D: dohlíží nad operací a řídí ji, jedná s Radou a Parlamentem ohledně přijetí tohoto rozhodnutí, jakož i schválení memoranda o porozumění, jedná s orgány přijímací země o memorandu o porozumění, kontroluje zprávy, vede mise a posuzuje pokrok při dodržování stanovených podmínek. Vedoucí oddělení/zástupce vedoucího oddělení ředitelství D: podporuje ředitele při řízení operace, jednání s Radou a Parlamentem o přijetí rozhodnutí a schválení memoranda o porozumění, při vyjednávání s orgány přijímací země ohledně memoranda o porozumění a (společně s ředitelstvím L) dohody o mechanismu půjčky, při kontrolování zpráv a posuzování pokroku při dodržování stanovených podmínek. Ekonomové, sektor makrofinanční pomoc (ředitelství D): připravují toto rozhodnutí a memorandum o porozumění, jednají s orgány a mezinárodními finančními institucemi, uskutečňují kontrolní mise, připravují zprávy zaměstnanců Komise a postupy Komise
--------------------------------	---

²⁴ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

²⁵ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

	související s řízením pomoci, jednají s externími odborníky, pokud jde o operační hodnocení a hodnocení <i>ex post</i>. Ředitelství L (oddělení L1, L2 a L3 pod dohledem ředitele): připravuje dohodu o mechanismu půjčky, jedná o ní s orgány přijímací země a předkládá ji ke schválení příslušným útvarům Komise a k podepsání oběma smluvními stranami. Sleduje provádění dohody o mechanismu půjčky po jejím nabytí účinnosti. Přípravuje rozhodnutí Komise o výpůjčních transakcích, následně sleduje podání žádostí o finanční prostředky, vybírá banky, připravuje a realizuje finanční transakce a vyplácí finanční prostředky přijímací zemi. Provádí provozní činnosti v návaznosti na splacení půjčky/půjček. Přípravuje odpovídající zprávy o těchto činnostech.
Externí zaměstnanci	

3.2.4. *Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*

Návrh/podnět:

- ☐ může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

3.2.5. *Příspěvky třetích stran*

Návrh/podnět:

- ☐ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

3.3. **Odhadovaný dopad na příjmy**

- ☐ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.